

Věc T-388/03

Deutsche Post AG a DHL International

v.

Komise Evropských společenství

„Státní podpory – Rozhodnutí nevznášet námitky – Žaloba na neplatnost – Aktivní legitimace – Přípustnost – Závažné obtíže“

Rozsudek Soudu (druhého senátu) ze dne 10. února 2009 . . . . . II - 203

Shrnutí rozsudku

1. *Žaloba na neplatnost – Fyzické nebo právnické osoby – Akty týkající se jich bezprostředně a osobně – Rozhodnutí Komise, jež konstatuje, aniž bylo zahájeno formální vyšetřovací řízení, že státní podpora je slučitelná se společným trhem – Žaloba podaná zúčastněnými stranami ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES*

(Článek 88 odst. 2 a 3 ES a čl. 230 čtvrtý pododstavec ES)

2. *Žaloba na neplatnost – Fyzické nebo právnické osoby – Akty týkající se jich bezprostředně a osobně – Přípustná žaloba – Právo uplatňovat všechny důvody protiprávnosti vyjmenované v čl. 230 druhém pododstavci ES*
(Článek 88 odst. 2 a 3 ES a čl. 230 druhý pododstavec ES)
3. *Podpory poskytované státy – Záměry podpor – Přezkum Komisí – Předběžná část a sporná část řízení – Slučitelnost podpory se společným trhem*
(Článek 88 odst. 2 a 3 ES)
4. *Předběžné otázky – Výklad – Časové účinky výkladových rozsudků – Zpětná účinnost – Omezení – Právní jistota*
(Článek 87 odst. 1 ES a 234 ES)

1. Jestliže – aniž bylo zahájeno formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES – Komise rozhodnutím přijatým na základě odstavce 3 téhož článku konstatuje, že podpora je slučitelná se společným trhem, mohou se nositelé těchto procesních záruk domoci jejich dodržení, pouze pokud mají možnost toto rozhodnutí napadnout před soudem Společenství.

Naproti tomu, pokud žalobce zpochybní opodstatněnost rozhodnutí posuzujícího podporu jako takovou, nemůže pouhá skutečnost, že by mohl být považován za zúčastněnou stranu ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, dostačovat k uznání přípustnosti žaloby. Musí tedy prokázat, že má zvláštní postavení ve smyslu rozsudku ze dne 15. července 1963, Plaumann v. Komise, 25/62. Bylo by tomu tak zejména v případě, kdy by žalobcovo postavení na trhu bylo podstatně zasaženo podporou, která je předmětem dotčeného rozhodnutí.

Z těchto důvodů je přípustná žaloba směřující ke zrušení takového rozhodnutí podaná zúčastněnou stranou ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, pokud původce žaloby jejím podáním směřuje k zajištění ochrany procesních práv, která požívá na základě posledně uvedeného ustanovení.

Podstatné dotčení nepředstavuje pouhá okolnost, že předmětné rozhodnutí může mít určitý vliv na soutěžní poměry na relevantním trhu a že dotčené podniky jsou

v jakémkoliv soutěžním vztahu s osobou, která má z tohoto rozhodnutí prospěch.

směřují ke konstatování, že Komise měla zahájit řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES.

(viz body 42, 44, 48)

(viz body 66–67)

2. Žalobce, pokud se domáhá ochrany procesních práv, která požívá na základě čl. 88 odst. 2 ES, může uplatnit jakýkoli ze žalobních důvodů uvedených v čl. 230 druhém pododstavci ES v rozsahu, v němž směřují ke zrušení napadeného rozhodnutí a v konečném důsledku k zahájení řízení uvedeného v čl. 88 odst. 2 ES Komisí. Naproti tomu Soudu nepřísluší, aby v této fázi přezkumu podpory Komisí rozhodl, zda existuje podpora, nebo zda je slučitelná se společným trhem.

3. Formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES je nezbytné, pokud se Komise při posuzování slučitelnosti podpory se společným trhem setká se závažnými obtížemi. Pojem „závažné obtíže“ má objektivní povahu. Existenci takových obtíží je třeba objektivně zjistit jak z okolností přijetí napadeného aktu, tak z jeho obsahu a je třeba porovnat odůvodnění rozhodnutí s poznatky, jimiž Komise disponovala, když rozhodovala o slučitelnosti sporných podpor se společným trhem. Skutečnost, že uplynula doba významně přesahující dobu, kterou vyžaduje první přezkum v rámci ustanovení čl. 88 odst. 3 ES, může spolu s dalšími okolnostmi vést k uznání toho, že se Komise při posuzování setkala se závažnými obtížemi vyžadujícími zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Stejně tak nedostatečná nebo neúplná povaha přezkumu provedeného Komisí během předběžného

Žalobní důvody směřující k tomu, aby Soud rozhodl o existenci státní podpory nebo o její slučitelnosti se společným trhem, tak musí být odmítnuty jako nepřijatelné. Na druhou stranu jsou přípustné všechny žalobní důvody, které

přezkumného řízení naznačuje existenci závažných obtíží.

(viz body 88, 92, 94–95)

4. Výklad ustanovení práva Společenství, který Soudní dvůr podává, se omezuje na vyjasnění a upřesnění významu a působnosti tohoto ustanovení, tak jak mělo být chápáno a používáno od okamžiku jeho vstupu v planost. Z toho vyplývá, že takto vyložené ustanovení může a musí být použito i na právní vztahy vzniklé a založené před vydáním tohoto rozsudku a Soudní dvůr může jen za výjimečných okolností, na základě obecné zásady právní jistoty vlastní právnímu řádu Společenství, omezit možnost všech zúčastněných osob dovolávat se ustanovení, jehož výklad podal, za účelem zpochybnění právních vztahů založených v dobré víře. Takovéto omezení přitom lze připustit pouze v samotném rozsudku, kterým se rozhoduje o požadovaném výkladu. Tyto úvahy vyplývající z judikatury, která se týká zejména povinnosti vnitrostátního soudu uplatňovat právo Společenství, se použijí *mutatis mutandis* na orgány Společenství, pokud mají obdobně uplatňovat ustanovení práva Společenství, která jsou předmětem pozdějšího výkladu Soudního dvora.

Z toho vyplývá, že jelikož Soudní dvůr časově neomezil působnost svého rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark, C-280/00, kritéria výkladu čl. 87 odst. 1 ES z něj vyplývající jsou zcela použitelná na skutkovou a právní situaci věci tak, jak byla předložena Komisi v okamžiku přijetí jejího rozhodnutí, před vydáním uvedeného rozsudku.

V důsledku toho musí být zrušeno rozhodnutí Komise nezahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES, které bylo přijato bez provedení přezkumu, který by Komisi umožnil určit, zda úroveň kompenzace poskytnuté veřejnému podniku byla stanovena na základě analýzy nákladů, které by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený nezbytnými prostředky, aby mohl uspokojit požadavky veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností se zohledněním k nim se vztahujících příjmů, jakož i zisku, který je přiměřený k plnění těchto povinností.

(viz body 112–114,119)